

REPUBLIKA HRVATSKA
Trgovački sud u Zagrebu
Zagreb, Kennedyev trg 11

P-1806/2023

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Zagrebu, po sucu mr. sc. Maji Josipović, u pravnoj stvari tužitelja Druga fundacija SPV d.o.o., OIB 25132169807, Zagreb, Lonjička ulica 2A, kojeg zastupa punomoćnik Ivan Župan, OIB: 96506192882, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Župan, Babić & Antunović d.o.o. iz Zagreba, Horvatova ulica 80a, protiv tuženika protiv tuženika Addiko Bank d.d., OIB 14036333877, Zagreb, Slavenska avenija 6, kojeg zastupa punomoćnik Branko Bulat, OIB: 13872328737, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Šavorić & partneri d.o.o. iz Zagreba, Ilica 1/a, radi isplate, nakon održane javne glavne rasprave zaključene 13. travnja 2026. godine u prisutnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, s danom objave 30. travnja 2026.,

p r e s u d i o j e :

I/ Nalaže se tuženiku ADDIKO BANK d.d. isplatiti tužitelju DRUGA FUNDACIJA SPV d.o.o. zatezne kamate a koje kamate obračunavaju po stopi koja je od 01. siječnja 2008. godine do 31. srpnja 2015. godine određena, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od 01.08.2015. do 30.09.2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena i to:

- na iznos od 40,78 EUR tekućim od 01. studenog 2008. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 1,08 EUR tekućim od 03. prosinca 2008. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 55,71 EUR tekućim od 01. siječnja 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 66,13 EUR tekućim od 03. veljače 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 70,84 EUR tekućim od 03. ožujka 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 57,86 EUR tekućim od 01. travnja 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 60,34 EUR tekućim od 01. svibnja 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 40,49 EUR tekućim od 02. lipnja 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 25,87 EUR tekućim od 01. srpnja 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 31,18 EUR tekućim od 04. kolovoza 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 37,46 EUR tekućim od 01. rujna 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 36,79 EUR tekućim od 01. listopada 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 29,00 EUR tekućim od 03. studenoga 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 42,73 EUR tekućim od 03. prosinca 2009. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 57,56 EUR tekućim od 05. siječnja 2010. godine do 30. rujna 2015.,

- na iznos od 65,85 EUR tekućim od 05. veljače 2010. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 66,28 EUR tekućim od 05. ožujka 2010. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 86,78 EUR tekućim od 04. svibnja 2010. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 88,08 EUR tekućim od 05. svibnja 2010. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 103,35 EUR tekućim od 05. lipnja 2010. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 167,30 EUR tekućim od 01. srpnja 2010. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 132,34 EUR tekućim od 05. kolovoza 2010. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 180,09 EUR tekućim od 02. listopada 2010. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 168,10 EUR tekućim od 05. listopada 2010. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 147,39 EUR tekućim od 05. studenoga 2010. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 214,98 EUR tekućim od 07. prosinca 2010. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 239,39 EUR tekućim od 19. siječnja 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 231,85 EUR tekućim od 08. veljače 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 242,62 EUR tekućim od 05. ožujka 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 216,77 EUR tekućim od 05. travnja 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 264,67 EUR tekućim od 24. svibnja 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 315,11 EUR tekućim od 05. lipnja 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 318,89 EUR tekućim od 09. srpnja 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 443,57 EUR tekućim od 05. kolovoza 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 363,46 EUR tekućim od 01. rujna 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 300,79 EUR tekućim od 12. listopada 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 296,34 EUR tekućim od 24. studenoga 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 297,24 EUR tekućim od 06. prosinca 2011. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 327,06 EUR tekućim od 13. siječnja 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 344,61 EUR tekućim od 29. veljače 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 345,79 EUR tekućim od 01. ožujka 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 333,92 EUR tekućim od 01. travnja 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 341,93 EUR tekućim od 01. svibnja 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 347,42 EUR tekućim od 01. lipnja 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 338,19 EUR tekućim od 01. srpnja 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 340,62 EUR tekućim od 01. kolovoza 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 308,39 EUR tekućim od 22. rujna 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 313,69 EUR tekućim od 05. listopada 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 331,74 EUR tekućim od 07. studenoga 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 327,64 EUR tekućim od 14. prosinca 2012. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 338,23 EUR tekućim od 11. siječnja 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 313,26 EUR tekućim od 05. veljače 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 332,45 EUR tekućim od 01. ožujka 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 334,68 EUR tekućim od 03. travnja 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 324,67 EUR tekućim od 01. svibnja 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 293,52 EUR tekućim od 01. lipnja 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 292,73 EUR tekućim od 02. srpnja 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 300,38 EUR tekućim od 01. kolovoza 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 312,64 EUR tekućim od 01. rujna 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 329,63 EUR tekućim od 01. listopada 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 320,87 EUR tekućim od 01. studenoga 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 327,07 EUR tekućim od 01. prosinca 2013. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 334,11 EUR tekućim od 01. siječnja 2014. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 312,90 EUR tekućim od 01. veljače 2014. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 319,29 EUR tekućim od 04. ožujka 2014. godine do 30. rujna 2015.,

- na iznos od 316,24 EUR tekućim od 03. travnja 2014. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 309,20 EUR tekućim od 01. svibnja 2014. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 306,16 EUR tekućim od 01. lipnja 2014. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 309,52 EUR tekućim od 11. srpnja 2014. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 318,27 EUR tekućim od 01. kolovoza 2014. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 327,31 EUR tekućim od 02. rujna 2014. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 321,48 EUR tekućim od 10. listopada 2014. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 330,32 EUR tekućim od 05. studenoga 2014. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 335,26 EUR tekućim od 05. prosinca 2014. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 334,20 EUR tekućim od 03. siječnja 2015. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 336,30 EUR tekućim od 05. veljače 2015. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 336,30 EUR tekućim od 05. ožujka 2015. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 336,30 EUR tekućim od 04. travnja 2015. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 336,30 EUR tekućim od 01. svibnja 2015. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 336,30 EUR tekućim od 04. lipnja 2015. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 336,30 EUR tekućim od 04. srpnja 2015. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 336,30 EUR tekućim od 05. kolovoza 2015. godine do 30. rujna 2015.,
- na iznos od 336,30 EUR tekućim od 09. rujna 2015. godine do 30. rujna 2015., sve u roku od 15 dana.

II/ Odbija se tužbeni zahtjev kao neosnovan u dijelu koji glasi:

„Nalaže se tuženiku ADDIKO BANK d.d. isplatiti tužitelju DRUGA FUNDACIJA SPV d.o.o. novčanu tražbinu u iznosu od 20.290,84 EUR sa zateznim kamatama koje teku od 1. listopada 2015. do isplate u roku od 15 dana, kao i u dijelu stope zatezne kamate preko dosuđene stope na dosuđene iznose u točki I/ izreke ove presude.

III/ Nalaže s tužitelju, u roku od 15 dana naknaditi tuženiku prouzročeni trošak ovog parničnog postupka u iznosu od 3.625,00 € sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama od dana 30. travnja 2026. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine.

IV/ Odbija se tuženik djelomično sa zahtjevom za naknadu parničnog troška u iznosu od 562,50 € sa zateznom kamatom od presuđenja do isplate kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Tužitelj je 14. lipnja 2023. podnio tužbu protiv tuženika. U tužbi i kasnije tijekom postupka je naveo da su Josip Jambrešić i pravni prednik tuženik sklopili ugovor o kreditu 24.04.2006. kojim je odobren kredit u valuti CHF. Tužitelj je sklopio ugovor o ustupu tražbine s Josipom Jambrešićem kojim mu je ustupljena tražbina prema tuženiku po osnovi ništetnosti odredbe o vezanju glavnice ugovora za valutu švicarski franak. Navodi da je na temelju ugovora korisniku kredita stavljeno na raspolaganje iznos od 194.600,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti. Navodi da je za vrijeme trajanja ugovornog odnosa tečaj više puta mijenjan na štetu korisnika kredita. Nadalje, navodi kako je ugovorena i promjenjiva kamatna stopa koja se mogla mijenjati jednostrano, odlukom banke. Navodi da je presudom Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12 koja je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske Pž-6632/17 utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, koristeći ništetne i nepoštene odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica – švicarski franak kao i promjenjivu kamatnu stopu u skladu s

jednostranom odluke banke, čime je tuženik postupio protivno Zakonu o zaštiti potrošača. Ugovor o kreditu sklopljen između Josipa Jambrešića i pravnog prednika tuženika ispunjava uvjete iz ovih presuda jer je sklopljen unutar razdoblja obuhvaćenog kolektivnom presudom i sadrži ništetne odredbe o valutnoj klauzuli u švicarskim francima i promjenjivoj kamatnoj stopi. Slijedom navedenog potražuje od tužitelja pretplatu samo po valutnoj klauzuli. U odnosu na sklopljeni Dodatak kojim je izvršena konverzija navodi kako su stranke zaključile Dodatak sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine 102/15) te da je Dodatkom izvršena konverzija kredita u valutu EUR, no da Josip Jambrešić istom konverzijom nije oštećen u cijelosti jer je pretplata bila veća nego što je utvrđeno u dodatku.

2. Tuženik je podnio odgovor na tužbu u kojem kao i tijekom postupka je istaknuo prigovor nedostatka aktivne legitimacije. Navodi da tužitelj kao pravna osoba nije potrošač te da prema odredbi čl. 80. Zakona o obveznim odnosima vjerovnik ne može na trećega prenijeti tražbinu koja je strogo osobne naravi ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugog. Navodi da prema odredbi čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača utvrđenja iz postupka kolektivne zaštite mogu se primijeniti samo u postupcima koje potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Spori osnov tužbenog zahtjeva te navodi da ovaj sud nije vezan odlukom iz predmeta "Potrošač". Navodi da je dodatkom ugovora o konverziji izvršena konverzija predmetnog kredita u skladu s prisilnim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ broj: 102/15). Postupajući po odredbama čl. 19.c. st. 1. toč. 2. tog zakona tuženik je korisniku kredita ponudio konverziju predmetnog ugovora, a koju je konverziju korisnik kredita dobrovoljno prihvatio. Navedenim Dodatkom stranke su sporazumno izmijenile kreditnu obvezu tužitelja čija je glavnica bila vezana za valutnu klauzulu u CHF na način da je ugovorena promijenjena valuta uz koju je bila vezana glavnica kredita u valutu EUR te je utvrđen ostatak glavnice nakon konverzije kao i daljnja otplata duga. Navodi da je u oglednom sporu koji se vodio pod brojem Gos-1/19 rješenjem od 4. ožujka 2020. potvrđena valjanost dodatka ugovoru kojim je provedena konverzija. Svrha konverzije je da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Pojednostavljeno rečeno – primjenjuje se pravna fikcija kao da je ugovorni odnos od početka bio odnos u valuti EUR. Navodi da je odredba ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli jasna, razumljiva i lako uočljiva, slijedom čega osporavana odredba uopće ne može biti predmetnom ocjene poštenosti. Tuženik nije postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja, odnosno nije nastala značajna neravnoteža u pravima na štetu tužitelja. Tuženik nije, unatoč svojoj stručnosti i pažnji, znao niti je mogao znati za buduća kretanja tečaja CHF. Ističe i prigovor zastare. Spori visinu te predlaže da se uzmu negativne razlike odnosno razlike između stvarno plaćenih anuiteta i anuiteta prema otplatnom planu iz Ugovora o kreditu, a koji su tijekom određenih razdoblja otplate kredita bili u nižem iznosu od anuiteta predviđenih otplatnim planom. Sporije tijek zakonskih zateznih kamata.

3. Tijekom dokaznog postupka sud je izvršio uvid u Obavijesti (list 12-13 spisa), Ugovor o ustupu/prijenosu tražbine (list 14-19 spisa), Aneks uz Ugovor o kreditu (list 20-23 spisa), Ugovor o kreditu (list 24-29 spisa), sudska praksa (list 75-88, 104-122, 129-178, 230-267, 518-543 spisa), osvrt na kredite stanovništva (list 89-93 spisa), Tendencije švicarskog franka u nepovoljnom globalnom okruženju (list 94 spisa),

Radnom walk model kretanja tečaja (list 95-101 spisa), Izvadak iz zapisnika (list 102, 179-180 spisa), mjere za ublažavanje položaja korisnika stambenih kredita (list 103 spisa), Bilten o bankama Analiza rizika koje nose krediti uz valutnu klauzulu i s promjenjivom kamatnom stopom (list 123-128 spisa), stručne članke (list 181-208 spisa), izjava (list 517 spisa), pisanu izjavu svjedoka Ive Krhlanko Cvetko (list 209-213, 214-218 spisa), pisanu izjavu svjedoka Josipa Jambrešića (list 271-273 spisa), saslušao je svjedoka Josipa Jambrešića (list 302-303 spisa) te je proveo financijsko vještačenje po vještaku Petra Blašković (list 316-491, 570-571 spisa).

4. Tužitelj je na ročištu dana 11.06.2024. povukao dokazni prijedlog saslušanja tužitelja. Nadalje, tuženik je podneskom od 21.11.2024. odustao od prijedloga za saslušanjem svjedoka Ranke Grubešić, kasnije Ranke Schweizer (OIB: 73382612565).

5. Sve izvedene dokaze sud je ocijenio primjenom odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne Novine" broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23, 146/25 dalje: ZPP) te je utvrdio da je tužbeni zahtjev djelomično osnovan.

6. Predmet spora je tužiteljev zahtjev za isplatu preplaćenih iznosa po osnovi ništetnosti odredbi ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli.

7. Iz ugovora o ustupu tražbine utvrđeno je da su Josip Jambrešić i tužitelj sklopili ugovor o ustupu tražbine 8. lipnja 2023. Čl. 1. i 2.1. ugovora o ustupu tražbine ugovoreno je da Josip Jambrešić ustupa tužitelju novčanu tražbinu prema tuženiku nastalu po osnovi ništetnih odredbi ugovora o kreditu sklopljenog između njega i tuženika.

8. Tražbina iz čl. 2.1 ugovora o ustupu potraživanja je određiva, tj. činidba koja je predmet ustupa je određiva, bez obzira na to što u čl. 2. ugovora o ustupu tražbine nije naveden konkretan novčani iznos. Ugovor o ustupu tražbine sadrži podatke o vjerovniku, dužniku i pravnom temelju tražbine koja se ustupa te je vidljivo da se ustupa cjelokupna tražbina ustupitelja prema tuženiku po osnovi ništetnih odredbi predmetnog ugovora o kreditu. Takvim naznačivanjem predmeta cesije činidba je određiva jer je ustupljena cjelokupna tražbina, vidljivo je koja tražbina je ustupljena, a visina te tražbine se može utvrditi.

9. Nije osnovan tuženikov prigovor nedostatka aktivne legitimacije koji tuženik temelji na tvrdnji da je tražbina potrošača strogo osobne naravi pa da ne može biti predmet ustupa.

10. Odredbom čl. 80. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 35/05, 41/08, 78/15, 29/18, 156/22, 145/23, 155/23 – dalje: ZOO) propisano je da vjerovnik može ugovorom sklopljenim s trećim prenijeti na ovoga svoju tražbinu, osim one čiji je prijenos zabranjen zakonom ili koja je strogo osobne naravi, ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugoga.

11. Suprotno tuženikovim navodima, tražbina koje je predmet ugovora o ustupu potraživanja nije strogo osobne naravi bez obzira na to što je ustupitelj potrošač sukladno čl. 3. t. 1. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 96/03 – dalje: ZZZP) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, a primatelj je pravna osoba (dakle, nije potrošač). Tražbina koje je predmet ustupa je novčana tražbina, a novčane tražbine nisu strogo osobne naravi neovisno o svojstvu ustupitelja kao potrošača, niti se njihova narav protivi ustupu.

12. Promjena u osobi vjerovnika ne utječe na identitet tražbine pa nije odlučno to što je ustupitelj potrošač, a primatelj nije. Identitet tražbine ustupom nije promijenjen što proizlazi iz odredbe čl. 84. st. 1. ZOO-a kojom je propisano da primatelj ima prema dužniku ista prava koja je ustupitelj imao prema dužniku do ustupanja. Dakle, novčana

tražbina potrošača na temelju potrošačkog ugovora zadržava takvo svojstvo i nakon ustupa tražbine osobi koja nije potrošač. To znači da se i u odnosu tužitelja kao primatelja te tražbine i tuženika kao dužnika primjenjuju propisi koji se odnose na zaštitu potrošača, pa tako i pravomoćne presude u kolektivnom sporu za zaštitu potrošača.

13. Nadalje, i Europski sud zauzima takvo pravno stajalište u presudi C-383/18 od 23. svibnja 2019. koji je u točki 20. obrazloženja zauzeo sljedeće stajalište: "Uvodno valja pojasniti kako okolnost da se sporovi u glavnom postupku vode isključivo između prodavatelja robe ili pružatelja usluga ne predstavlja prepreku primjeni Direktive 2008/48 o ugovorima o potrošačkom kreditu. Naime, kao što je to naveo nezavisni odvjetnik u točki 24. svojeg mišljenja, područje primjene te direktive ne ovisi o identitetu stranaka u predmetnom sporu, nego o svojstvu stranaka ugovora o kreditu. Međutim, u ovom slučaju potraživanja koja su predmet sporova u glavnom postupku proizlaze iz triju ugovora o potrošačkom kreditu sklopljenih između triju potrošača i triju tuženika u glavnom postupku te su prenesena na tužitelja u glavnom postupku nakon prijevremenog ispunjenja obveza prema navedenim ugovorima."

14. Nije sporno da su pravni prednik tuženik (Hypo Alpe-Adria-bank d.d.) i Josip Jambrešić sklopili ugovor o kreditu br. 016-966/2006 dana 25.04.2006.

15. Iz ugovora o kreditu proizlazi da se radi o potrošačkom ugovoru jer korisnik kredita nije obrtnik, niti trgovac pojedinac, već fizička osoba koja ne obavlja registriranu djelatnost pa se radi o potrošaču sukladno odredbi čl. 3. st. 1. ZZP-a. Čl. 2. ugovora o kreditu određeno je da je namjena kredita kupovinu stana i garaže. Iz pisane izjave i iskaza svjedoka Josipa Jambrešića proizlazi da je ugovor o kreditu sklopljen radi rješavanja stambenog pitanja, da je njime kupio stan na adresi Draganići 26, da na toj adresi nikada nije obavlja ikakvu djelatnost niti je taj stan iznajmljivao u turističke svrhe. Sud je prihvatio iskaz svjedoka jer je isti logičan i uvjerljiv i u skladu je s ugovorom o kreditu, odnosno odredbom čl. 2. ugovora. Tuženikov prednik je ugovor o kreditu sklopio kao banka u čiji redovni predmet poslovanja ulazi odobravanje kredita. Prema tome, tuženikov prednik je u tom ugovoru imao ulogu trgovca.

16. Točkom 2. ugovora o kreditu ugovoreno je da je iznos kredita kunska protuvrijednost 194.600,00 CHF po srednjem tečaju za CHF Hypo Alpe-Adria-bank d.d. važećem na dan korištenja kredita. Čl. 4. ugovora o kreditu određeno je da je rok otplate kredit 15 godina te da je otplaćuje u 180 mjesečnih anuiteta u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora za CHF važećem na dan plaćanja.

17. Iz Aneksa ugovora o kreditu br. 016-966/2006 proizlazi da su ga korisnik kredita i pravni prednik tuženik (Hypo Alpe-Adria-bank d.d.) sklopili dana 22.01.2016.

18. Čl. 2. tog aneksa određeno je da se njime, na temelju odredaba Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ broj: 75/09, 112/12, 143/13, 147,13, 9/15, 78/15, 102/15) i pisanog prihvata izračuna konverzije od strane korisnika kredita, ugovaraju uvjeti za provedbu konverzije kredita ugovorenog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutom klauzulom u EUR.

19. Nadalje, stranke su utvrdile da pretplata na dan 30.09.2015. iznosi 50.668,60 kn te da će se ona iskoristiti za namirenje budućih anuiteta i to najviše do 50% dospjelog anuiteta, sve dok se pretplata ne iskoristi. Također je utvrđeno kako manjak na dan 30.09.2015. iznosi 0,00 EUR-a. Također je utvrđeno kako sukladno izračunu konverzije stanje glavnice kredita denominiranog u kunama s valutom klauzulom u EUR na dan 30.09.2015. iznosi 61.720,92 € u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hypo Alpe-Adria-bank d.d.

20. U postupku nije sporno da je pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod poslovnim brojem P-1401/12, vođen parnični postupak između tužitelja Potrošača – Hrvatske

udruge za zaštitu potrošača i tuženika Zagrebačke banke d.d., Privredne banke d.d., Erste & Steiermärkische bank d.d., Raiffeisenbank Austria d.d., Hypo Alpe-Adria Bank d.d., OTP banka Hrvatska d.d., Societe Generale – Splitska banka d.d. i Sberbank d.d., radi zaštite kolektivnih interesa potrošača.

21. Nije sporno da je presudom P-1401/12 od 4. srpnja 2013. pod točkom 5. njene izreke utvrđeno da je petotuzena Addiko bank d.d. (ranije: Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.) u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja predmetnih ugovora Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi sklapanja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa je time Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/03) u razdoblju od 01.06.2004. do 6. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, te da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima, koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. i drugim internim aktima banke, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja ugovora Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnne parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. postupila suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/03) u razdoblju od 10. rujna 2003. do 6. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. pa nadalje, protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

22. Nije sporno da je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. odbijena žalba Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-6632/17 (i ostalih tuženika u tom predmetu) i potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12 od 4. srpnja 2013., između ostalog i u točki 5. njene izreke u dijelu kojim je utvrđeno da je Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-6632/17 u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima

bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa su time tuženici postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/13) i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj: 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09) i to člancima 96. i 97. te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

23. Sukladno navedenom, presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12 od 4. srpnja 2013. postala je pravomoćna 14. lipnja 2018. u dijelu koji se odnosi na petotuženu Addiko bank d.d. (ranije: Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.) d.d.

24. Odredbom čl. 502.c ZPP-a propisano je da fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. toga Zakona da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

25. Ova odredba stupila je na snagu 1. srpnja 2013. sukladno odredbi čl. 54. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 57/11), a tužba u kolektivnom sporu podnesena je 2012. godine. Međutim, prema odredbi čl. 53. st. 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj: 57/11) odredbe tog Zakona, pa prema tome i odredba čl. 502.c ZPP-a primjenjuje se na sve postupke koji budu u tijeku na dan njegova stupanja na snagu.

26. Također, i odredbom čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 79/07, 125/07, 79/09, 89/09, 78/12) propisano je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 131. stavka 1. toga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz članka 131. stavka 1. toga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

27. Pogrešno tuženik smatra da se pravomoćna presuda P-1401/12 ne primjenjuje u smislu odredbe čl. 138.a ZPP-a jer ovaj parnični postupak nije pokrenuo osobno potrošač, već tužitelj. Kako je već obrazloženo, ustupom tražbine nije došlo do promjene identiteta tražbine i tužitelj ima sva prava prema tuženiku koja je imao i vjerovnik Josip Jambrešić. Stoga se na odnos tužitelja i tuženika primjenjuju i svi propisi o zaštiti potrošača, kao i pravomoćna presuda donesena u kolektivnom sporu.

28. Pojam naknade štete iz odredbe čl. 502.c ZPP-a i čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača obuhvaća sve postupke pokrenute radi isplate novčanog iznosa kao posljedice povrede zaštićenih kolektivnih interesa i prava, a ne samo naknadu štete kako je definirana odredbom čl. 1046. ZOO-a, jer tako uskim tumačenjem odredba čl. 502.c ZPP-a i čl. 138.a Zakona o zaštiti potrošača onda ne bi imala smisla.

29. Prema tome, ovaj sud je vezan za utvrđenja i odluku suda u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača, a koja presuda je pravomoćna. Zauzeta pravna stajališta u pravomoćnoj presudi u kolektivnom sporu o ništetnosti odredaba ugovora o kreditu u pogledu vezivanja glavnice uz valutu švicarski franak odnose se i na predmetni ugovor o kreditu koji su sklopili Josip Jambrešić i pravni prednik tuženik. Taj ugovor o kreditu sklopljen je 25.04.2006., dakle, u razdoblju koje je obuhvaćeno izrekom presude iz navedenog pravomoćno okončanog potrošačkog spora i sadrži identične odredbe o valutnoj klauzuli koje su navedenom presudom iz potrošačkog spora utvrđene ništetnima. Tuženik nije dokazao da je u pogledu ovog konkretnog

ugovora o kreditu potrošač dobio sve informacije koje su mu bile potrebne da shvati što navedene odredbe podrazumijevaju i koje rizike nose, niti da se o tim odredbama pojedinačno pregovaralo ili da su bile lako razumljive konkretnom potrošaču, a što je dovelo do neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana zbog čega su te odredbe ocijenjene kao nepoštene i ništetne.

30. Svjedok Josip Jambrešić iskazivao je da mu je ponuđen u banci kredit u švicarskim francima kao najpovoljniji, da ga je pročitao, ali da nije mogao ništa utjecati što se tiče određenih odredbi ugovora. Nitko mu nije objasnio eventualne rizike što se tiče ugovaranja kredita u CHF prilikom sklapanja ugovora niti su ga upozorili na opasnosti koje nosi sa sobom. On taj kredit i danas otplaćuje, a u ovom stanu danas živi njegov kćer. Nakon nekog vremena izvršena je konverzija te su u banci izračunali pretplatu no međutim on nije siguran je li to dobro sve izračunato. Od banke je tražio da mu se dostavi sva dokumentacija jer ih je mislio tužiti, no međutim oni su odugovlačili pretpostavlja da protekne zastrani rok pa je odlučio potpisati ugovor s ovdje tužiteljem kako bi on utužio banku. Pročitao je i dodatak ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija. On je dobio nekakvo obeštećenje, no međutim ne zna je li to obeštećenje pravilno obračunato. Banka mu je umanjila glavnica kredita, no međutim za jedan period su se umanjile i rate kredita.

31. Iz iskaza svjedoka proizlazi da Josipu Jambrešiću pravni prednik tuženika prilikom sklapanja ugovora o kreditu nije dao nikakve informacije o valutnoj klauzuli, niti mu je objasnio značenje valutne klauzule i moguće posljedice ugovaranja valutne klauzule u različitim valutama, odnosno razlike u riziku valutne klauzule u švicarskom franku u odnos na rizik valutne klauzule u euru.

32. Sud je prihvatio iskaz svjedoka jer je logičan i uvjerljiv, a također, iz niti jednog dokaza u spisu ne proizlazi da je pravni prednik tuženika dao bilo kakve informacije potrošaču prije sklapanja ugovora o kreditu.

33. Tuženik je u spis dostavio Osvrta na kredite stanovništva uz valutnu klauzulu vezanu uz švicarski franak u kojem je prikazano kretanje kamatnih stopa, dokumente Tendencije švicarskog franka u nepovoljnom globalnom okruženju, Random walk model kretanja tečaja, Mjere za ublažavanje položaja korisnika stambenih kredita kao i Bilten Analiza rizika koje nose krediti uz valutnu klauzulu i s promjenjivom kamatnom stopom u kojima se obrađuje problematika i rizici ugovora o kreditu vezanih uz tečaja CHF-a i promjenjivih kamatnih stopa. Međutim iz provedenog dokaznog postupka u ovom predmetu sud nije utvrdio da su navedeni dokumenti uručeni korisniku kredita Josipu Jambrešiću.

34. Nadalje, iz pisane izjave svjedoka Ive Krhlanko Cvetko utvrđeno je kako ista objašnjava općenito o načinu dobivanja kredita u CHF kod tuženika da je ista vršila educiranje zaposlenika banke koji su neposredno sudjelovali kod pregovaranja i sklapanje tih ugovora te da im je naglašeno kako trebaju prije sklapanja ugovora o kreditu pojasniti sve klijentima. Iako je ranije navedeni iskaz bio logičan i uvjerljiv, iz istog iskaza sud nije utvrdio odlučne činjenice za ovaj postupak, odnosno nije utvrđeno da bi Josipu Jambrešiću doista bile dane informacije o valutnoj klauzuli, ili mu bilo objašnjeno značenje valutne klauzule i moguće posljedice ugovaranja valutne klauzule u različitim valutama, odnosno razlike u riziku valutne klauzule u švicarskom franku u odnos na rizik valutne klauzule u euru.

35. S obzirom na to da tuženik i u pogledu konkretnog ugovora o kreditu sklopljenog s Josipom Jambrešićem nije dao potrošaču informacije u vezi valutne klauzule niti mu je objasnio koje su razlike u mogućim posljedicama ugovaranja pojedinih valutnih klauzula (razlike u rizicima CHF i euro), a niti su takve posljedice mogle biti lako razumljive potrošaču te da se o ovoj valutnoj klauzuli nije pojedinačno pregovaralo, to

se utvrđenja iz presude P-1401/12 u kolektivnom sporu odnose i na ovaj ugovor. Kako su odredbe potrošačkih ugovora o kreditu koje je tuženik sklapao u razdoblju od 01.06.2004. do 31. prosinca 2008. u pogledu valutne klauzule vezane uz švicarski franak već utvrđene nepoštenim i ništetnim pravomoćnom presudom u kolektivnom sporu, to su i odredbe o valutnoj klauzuli predmetnog ugovora o kreditu sklopljenog između Josipa Jambrešića i pravnog prednika tuženika također nepoštene i ništetne. Dakle, ništetna je i odredba ugovora o kreditu kojim je ugovorena valutna klauzula.

36. Međutim, korisnik kredita i tuženik su 22.01.2016. sklopili Aneks ugovoru o kreditu na način da kredit s valutnom klauzulom u CHF konvertiran u kredit u EUR. U postupku nije sporno da je taj dodatak sklopljen sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ broj: 102/15 – dalje: ZIDZKP/15).

37. Kada je riječ o mogućnosti ocjene poštenosti zaključenog dodatka ugovoru o kreditu, primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 41/14 i 78/15 - dalje: ZPP/14), dok se u odnosu na pitanje materijalno-pravnih posljedica utvrđene ništetnosti ugovora o kreditu, primjenjuju odredbe ZOO-a koje u tom pogledu nadopunjuju odredbe ZIDZPK/15 i ZPP/14. Među tim propisima nema konkurencije, ali postoji kumulacija o čemu treba voditi računa zato što je cilj odredaba o posljedicama utvrđenja djelomične ništetnosti odredbi potrošačkog ugovora vratiti potrošaču ono što je stečeno bez osnove i platiti zatezne kamate.

38. Pitanjem valjanosti sporazuma o konverziji sklopljenog na temelju ZIDZPK/15, bavio se Vrhovni sud Republike Hrvatske u ogleđnom sporu, u predmetu Gos 1/2019 u kojem je doneseno rješenje 4. ožujka 2020. U tom predmetu na naznačeno pravno pitanje: "Je li sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15) nepostojeći ili ništetan u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli", Vrhovni sud je odgovorio da sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15) ima pravne učinke i valjan je i u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. ZIDZPK/15 je poseban zakon u odnosu na opća pravila koja uređuju matično područje obveznog prava, odnosno ZOO, slijedom čega ne mogu opća pravila ZOO o ništetnosti ili izostajanju pravnih učinaka u dijelu u kojem su u eventualnoj koliziji s režimom ZIDZPK/15 o konverziji dovesti do ništetnosti ili nepostojanja sporazuma o konverziji.

39. Dodatno valja naglasiti da je zaštita ekonomskih interesa potrošača, koja uključuje i zaštitu od nepoštenih ugovornih odredbi, nužno povezana s unutarnjim tržištem i kao njegov dio upotpunjuje ostvarivanje tržišnih sloboda. Tržišna sloboda je, u skladu s odredbom članka 49. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 5/14 - dalje: Ustav), temelj gospodarskog ustroja Republike Hrvatske i izvire, među ostalim, iz koncepta socijalne države (članak 1. Ustava), koji obvezuje državnu i javnu vlast da utječu na tržišnu funkciju, odnosno da se miješaju u nju kako bi se osiguralo ostvarenje temeljnih socijalnih prava, ostvarila socijalna sigurnost i izjednačile ili umanjile ekstremne socijalne razlike (tako i Ustavni sud RH, odluka broj U-I-1694/2017 od 2. svibnja 2018.). U kontekstu zaštite potrošača u vezi s pravom na povrat neosnovano isplaćenih iznosa na temelju nepoštene ugovorne odredbe, nacionalni propisi upravo imaju zadatak potrošačima pružiti visoki stupanj zaštite od nepoštenih ugovornih odredbi, ali uz osiguranje urednog funkcioniranja tržišta i tržišnih sloboda.

40. U tom smislu valja naglasiti da je ZIDZPK/15 upravo i donesen nakon što je ocijenjeno da je u području potrošačkog kreditiranja došlo do znatne neravnoteže u odnosima između korisnika kredita kao potrošača i banaka kao kreditora (trgovca) u odnosu na ugovore o kreditu sklopljene posebno u razdoblju od 2004. do 2008. koji su denominirani u kunama s valutnom klauzulom u CHF, i to stoga što je na domaćem tržištu s vremenom izrazito jačao tečaj CHF, rasle su ugovorene promjenjive kamatne stope što je potrošače, u ispunjavanju kreditnih obveza, dovelo u izrazito težak položaj. Stoga je ZIDZPK/15 imao za cilj otkloniti nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i osigurati otplatu kreditnih zaduženja u iznosu i pod uvjetima koji potrošače kao dužnike ne dovode u neravnopravan i dužnički ovisan položaj u odnosu na kreditora kao vjerovnika, vodeći se načelom kojim se osigurava ravnopravan, a nikako povoljniji položaj u odnosu na dužnike koji su ugovorili zaštitni mehanizam u valuti EUR. Taj zakon u tom smislu predstavlja snažnu, izvanrednu, jednokratnu, retroaktivnu i vremenski ograničenu zakonodavnu intervenciju u području potrošačkog kreditiranja. Pritom valja spomenuti da problem kredita vezanih za CHF nije svojstven samo Republici Hrvatskoj, već se pojavio i u drugim državama srednje i jugoistočne Europe, radi čega su zakonodavci i u tim zemljama posegnuli za zakonskim rješavanjem problema, a ta se rješenja razlikuju od države do države jer nema jedinstvenog pristupa rješavanju istog problema u državama članicama Europske unije (tako je do zakonskih intervencija unutar EU došlo u Mađarskoj i Poljskoj, ali na sadržajno drugačiji način nego u RH).

41. Potonju je okolnost, među ostalim, imao na umu i Ustavni sud Republike Hrvatske u postupku ocjenjivanja suglasnosti s Ustavom RH ZIDZPK/15 (U-I/3685/2015) u kojem je odlukom od 4. travnja 2017. ocijenio spomenuti Zakon usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske i nije prihvatio prijedlog većeg broja predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti Zakona s Ustavom. Ocjenjujući u opisanim okolnostima da ZIDZPK/15 zadovoljava kriterije formalne i materijalne ustavnosti, Ustavni je sud posebno naglasio da ZIDZPK/15 ima legitiman cilj jer se njime povećava socijalna zaštita, sprječava se nastavljanje nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i produblivanja dužničke krize, pri čemu je predmetna mjera u vidu konverzije ocijenjena razmjernom legitimnom cilju koji se želio postići zato što su propisane mjere bile prikladne i nužne, a nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera, s jedne strane, dok, s druge, njome nije nametnut ni prekomjeran teret kreditnim institucijama kao adresatima.

42. Neovisno o tome što se Direktiva 93/13/EEZ u konkretnom slučaju ne primjenjuje (tako i Rev-2245/2017-2 od 20. ožujka 2018.), a zbog potrebe tumačenja nacionalnog prava u duhu prava EU, valja primijetiti da Direktiva ni inače ne sadrži posebne odredbe koje bi se odnosile na zaštitu potrošača pri ostvarivanju prava na povrat neosnovano isplaćenih iznosa na temelju nepoštene ugovorne odredbe, već se restitucijski zahtjevi, dakle, zahtjevi za povrat neosnovano plaćenih iznosa, ostvaruju isključivo na temelju nacionalnog prava, odnosno prema nacionalnom materijalnom i procesnom pravu sukladno načelu procesne autonomije. Pritom dostignuti standardi zaštite prava potrošača zbog nepoštenosti ugovornih odredbi u praksi europskih sudova zahtijevaju ostvarenje mogućnosti uspostavljanja stvarne ravnoteže u pravima i obvezama potrošača, s jedne, i trgovca, s druge strane.

43. Relevantne odredbe ZIDZPK/15, kojima je uređeno načelo konverzije i način izračuna konverzije kredita glase: Članak 19.b Konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR

podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

44. Članak 19.c st. 1. ZIDZPK/15 propisuje kako konverzija kredita podrazumijeva konverziju radi promjene valute odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i izračunava se na način da se: 1. na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u EUR i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, pri čemu se iznosom početno odobrene glavnice smatra iznos koji je zadužen u poslovnim knjigama vjerovnika, a koji iznos može biti veći od isplaćenog iznosa zbog tečajne razlike zbog kupoprodaje deviza prilikom isplate kredita, 2. umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaj ili uvjete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF, 3. početno utvrđen otplatni plan kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF uključujući sve njegove izmjene, na temelju kojeg su izračunati obroci odnosno anuiteti u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF, zamijeni novim otplatnim planom izračunatim u skladu s točkama 1. i 2. ovoga stavka, i na temelju kojeg se izračunavaju novi obroci odnosno anuiteti u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR, uzimajući u obzir sve izmjene ugovornih uvjeta koji se odnose na iznos, namjenu i rokove dospijeca glavnice te iznos, vrstu i razdoblje promjene kamatnih stopa i ostale promjene koje su tijekom trajanja ugovora o kreditu uvjetovale izmjenu početno utvrđenog otplatnog plana i obroka odnosno anuiteta, 4. iznosi uplaćeni radi namirenja početno utvrđenih obroka odnosno anuiteta u CHF i kunama s valutnom klauzulom u CHF (osim uplata na ime naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova koji se ne uzimaju u obzir za potrebe izračuna konverzije) pretvore u EUR i u valutnu klauzulu u EUR po tečaju primjenjivom na datum uplate, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Takvi iznosi pretvoreni u EUR i valutnu klauzulu u EUR predstavljaju osnovu za namirenje obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih po novom otplatnom planu u EUR i valutnoj klauzuli u EUR iz točke 3. ovoga stavka, pri čemu se poštuje redoslijed namirenja dospjelih obveza sukladno općim uvjetima vjerovnika, ali ne obračunavaju zatezne kamate, 5. ukupni uplaćeni iznos utvrđen u EUR i valutnoj klauzuli u EUR na način iz točke 4. ovoga stavka veći od ukupnog iznosa obroka ili anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih na način iz točke 3. ovoga stavka smatra preplatom koja se: - ako iznos preplate ne prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, koristi za

namirenje budućih obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR koji će dospjeti na način da se sukcesivno kod plaćanja budućeg obroka odnosno anuiteta koji će dospjeti iznos do najviše 50% dospjelog obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR namiri preplatom, sve dok se preplata u potpunosti ne iskoristi, pri čemu ako iznos preplate prelazi više od 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, vjerovnik i potrošač sporazumom definiraju način iskorištavanja iznosa preplate iznad 50% ukupnog zbroja obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR, - ako iznos preplate prelazi ukupni zbroj obroka odnosno anuiteta u EUR i valutnoj klauzuli u EUR preostalih na dan 30. rujna 2015. prema otplatnom planu iz točke 3. ovoga stavka, vraća potrošaču od strane vjerovnika u roku od 60 dana od datuma prihvata konverzije od strane potrošača.

45. Iz navedenih odredbi proizlazi da je cilj ZIDZPK/15 bio korisnike kredita koji su ugovor sklopili uz valutnu klauzulu u CHF dovesti u isti položaj kao da su ugovor o kreditu sklopili uz valutnu klauzulu u EUR.

46. Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, a ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva (članak 2. ZOO).

47. Iz navedenih odredbi ZIDZPK/15 i dodatka ugovoru sklopljenog sukladno tim odredbama, proizlazi da banka i korisnik kredita, upravo polazeći od ništetnosti ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, dodatkom ugovoru uređuju svoje odnose u pogledu valute obveze za cijelo razdoblje od sklapanja kredita pa nadalje (na način da se korisnik kredita dovodi u isti položaj kao da je ugovor o kreditu sklopio uz valutnu klauzulu u EUR), time da se razlika između uplaćenih iznosa i obveze koju bi potrošač imao da je sklopio ugovor s valutnom klauzulom u EUR računa kao preplata, s kojom se, ovisno o okolnostima slučaja, postupa sukladno odredbi članka 19.c stavka 5. ZIDZPK/15.

48. U postupku nije sporno da je dodatak ugovoru o kreditu sklopljen sukladno odredbama ZID ZPK/15, koji zakon je izričito i detaljno uredio način konverzije i koji u tom dijelu predstavlja prisilan propis. U takvoj situaciji odredbe glave II. ZZP/14, koje uređuju pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima, ne primjenjuju se na ugovorne odredbe kojima se u ugovor unose zakonske odredbe prisilne prirode odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku, jer to priječi odredba čl. 49. st. 5. ZZP/14. Tako se u konkretnom slučaju ne primjenjuje ni odredba st. 1. čl. 49. ZZP/14 prema kojoj se nepoštenom smatra ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

49. Slijedom iznesenog, polazeći od činjenice da je Aneks ugovoru o kreditu sklopljen na temelju prisilnog propisa koji je uspješno prošao test ocjenjivanja ustavnosti u ustavnosudskom postupku, valja zaključiti da njegove odredbe obvezuju stranke jer nemaju elementa koji bi im davali obilježje nepoštenosti i imali za posljedicu njihovu ništetnost. Sklapanjem Aneksa ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZIDZPK/15, kojim su stranke iznova, i to počevši od dana sklapanja ugovora o kreditu, uredile svoje odnose u pogledu valute obveze, stranke su se prešutno odrekle svojih tražbina koje bi im pripadale po osnovi ništetnosti ugovornih odredbi, i to u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe članka 19.c ZIDZPK/15. To stoga što zamjena nepoštenih ugovornih odredaba dispozitivnim zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca.

50. Pri ovakvoj ocjeni sud ima na umu ustaljeno stajalište Suda EU prema kojem se u odnosu na poduzetnike poput banaka u istim ili srodnim pravnim odnosima kao predmetnom, potrošač nalazi u slabijem položaju (tako i u odluci broj C-26/13 od 30. travnja 2014.), kao i da je ZIDZPK/15 imao primarni cilj zaštitu potrošača CHF kredita kao slabije ugovorne strane, a ostvarenje tog cilja imalo je veći značaj od pravne sigurnosti druge strane (tako i Ustavni sud, U-I/3685/2015 od 4. travnja 2017., točka 30.). Međutim, ZIDZPK/15 je u odredbama članaka 19.d. i 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila zaključenju ugovora o konverziji, kao i sadržaj tog ugovora, pa je tužitelj kao potrošač bio u prilici još i prije sklapanja ugovora o konverziji proučiti njegove odredbe. Štoviše, još prije donošenja ZIDZPK/15, Vlada Republike Hrvatske je u obrazloženju Konačnog prijedloga tog Zakona (P.Z./899 od 10. rujna 2015.) istakla, među ostalim, da ZIDZPK/15 predstavlja izvanrednu i jednokratnu zakonodavnu intervenciju koja je temelj za "trajno rješenje problema u CHF."

51. Tako je ZIDZPK/15 u čl. 19.d strogim pravilima nametnuo tuženiku kao vjerovniku i trgovcu, brojne obveze prije dostave ponude sklapanja ugovora o konverziji potrošaču, i to: za potrebe provjere izračuna konverzije, izraditi kalkulator na temelju kojeg je izračunata konverzija, koji uključuje detaljan pregled svih elemenata izračuna, i učiniti ga dostupnim svakom pojedinom potrošaču preko svojih mrežnih stranica kojem će potrošač pristupiti preko svog osobnog identifikacijskog broja, zatim omogućiti potrošaču pristup povijesnom pregledu: općih kretanja kreditiranja, odluka o kamatnim stopama, dnevnih tečajeva primjenjivih na kredite denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR koje je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u CHF i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u CHF te na kredite denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Ujedno je tuženik kao vjerovnik i trgovac imao obvezu i prije objave spomenutog kalkulatora na mrežnoj stranici pribaviti mišljenje ovlaštenog revizora ili sudskog vještaka da je kalkulator izvršen u skladu s načinom izračuna propisanim čl. 19.c ZIDZPK/15 te takvo mišljenje objaviti na svojim mrežnim stranicama u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ZIDZPK/15.

52. Pored ovih obveza, vjerovniku je, u skladu s odredbom čl. 19.e ZIDZPK/15, također nametnuta i obveza dostave izračuna konverzije kredita u roku od 45 dana od stupanja na snagu Zakona zajedno s prijedlogom novog ili izmijenjenog ugovora o kreditu, kao i pregleda stanja svih pojedinačnih vrsta tražbina, nadalje i pregled stanja svih pojedinačnih tražbina od potrošača pri čemu izračun konverzije mora sadržavati jasan pregled svih promjena i iz kojega mora biti razumljivo na koji je način utvrđen iznos preostale neotplaćene glavnice u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR iz čl. 19.c st. 1. t. 7. ovoga Zakona, iznos preplate iz čl. 19.c. st. 1. t. 5. ovoga Zakona ako je ona utvrđena, odnosno manje plaćeni iznos iz čl. 19.c. st. 1. t. 6. ovoga Zakona ako je on utvrđen.

53. S druge strane, odredba čl. 19.e st. 5., 7., 8. i 9. propisuje obveze potrošača u slučaju prihvata konverzije (obavijestiti vjerovnika o prijvatu u roku od 30 dana), zatim u stavku 5. da učinak konverzije snosi vjerovnik na način da se u poslovnim knjigama vjerovnika konverzija iskazuje kao usklađenje tražbine zbog promjene tečajeva, odnosno rashod temeljem povrata preplate, kao i da razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. t. 1. Zakona, iznos naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova iz čl. 19.c. st. 1. t. 4., iznos kamate i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. t. 5. Zakona snosi potrošač. Osim toga, st. 8. čl. 19.e ZIDZPK propisana

je i sudbina odobrenih pogodnosti (padaju na teret potrošača), dok je u st. 9. propisano ako potrošač prihvati izračun konverzije kredita, vjerovnik neće tražiti dodatne instrumente plaćanja, u odnosu na ugovorene, niti postavljati dodatne uvjete potrošaču kojima bi se derogirala njegova druga prava.

54. U ovakvim okolnostima valja zaključiti da zamjena nepoštenih ugovornih odredaba zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca jer, s jedne strane, omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane potrošača budući da je potrošač kao slabija ugovorna strana objektivno bio u mogućnosti informirano procijeniti hoće li prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o konverziji. Pritom se posebno naglašava da je zaključenje ugovora o konverziji ovisilo o volji potrošača jer je samo potrošaču ostavljena mogućnost izbora prihvaćanja ili neprihvaćanja konverzije (za razliku primjerice od mađarskog zakonodavnog rješenja koji tu slobodu potrošaču nije ostavio). S druge strane, ovakav način uređenja zamjene nepoštenih ugovornih odredbi omogućuje i balansiranje interesa potrošača i trgovca na tržištu.

55. Naime, učinak konverzije prema ZIDZPK/15 djeluje unatrag što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštenih ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštenih ugovorne odredbe (tako i Sud EU u presudi C- 308/156 LGU, točka 62.), i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje.

56. Na taj je način zaključenjem dodatka ugovoru o kreditu koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa (ZIDZPK/15) uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZIDZPK/15 (prema odredbi čl. 19.e ZIDZPK/15, potrošači snose: razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. t. 1. ovoga Zakona, zatim iznos naplaćenih zatezних kamata, naknada troškova iz čl. 19.c st. 1. t. 4. ovoga Zakona te iznos kamata i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. t. 5. ovoga Zakona). Interveniranje u takav pravni odnos na način koji to tužitelj zahtijeva unutar opsega obračuna izvršenog prema odredbi čl. 19.c u vezi s odredbom čl. 19.e ZIDZPK/15 bilo bi suprotno slobodi ugovaranja i slobodi tržišnog natjecanja koja izvire iz slobode ugovaranja.

57. Potrošač, koji je sklopio dodatak ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZIDZPK/15, nakon sklapanja dodatka ugovoru, po osnovi ništetnosti ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli stope više nema pravo na povrat više plaćenih iznosa, osim onih iznosa koji nisu bili predmet obračuna konverzije kredita u smislu čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZIDZPK/15. Zatezne kamate od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih anuiteta pa do dana konverzije nisu obuhvaćene obračunom konverzije uređenim posebnim propisom, kako to proizlazi iz ranije navedenih odredbi. Stoga, potrošač ima pravo na isplatu pripadajućih zatezних kamata na više plaćene iznose za razdoblje od plaćanja svakog više plaćenog pojedinačnog anuiteta pa do dana izvršene konverzije.

58. Slijedom navedenog, tužbeni zahtjev je neosnovan u dijelu kojim tužitelj zahtijeva isplatu razlike plaćenih pojedinih anuiteta, već tužitelju pripadaju samo zatezne kamate na više plaćene iznose anuiteta za razdoblje od dana plaćanja pa do dana izvršene konverzije sukladno odredbi čl. 1115. ZOO-a. Zatezne kamate teku od dana izvršenog plaćanja sukladno navedenoj odredbi jer je tuženik kao trgovac

prilikom sklapanja ugovora o kreditu morao znati da je koristio odredbe koje su nepoštene.

59. Iz nalaza i mišljenja vještaka Centar financijska vještačenja d.o.o. proizlazi da ukupan iznos preplata, uzevši u obzir rast anuiteta zbog rasta tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita, u razdoblju otplate kredita do dana izračuna konverzije kredita iznose 20.290,84 EUR, a da ukupan iznos koji je korisnik kredita manje platio posljedično na pad tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio prilikom isplate kredita ukupno iznosi 862,46 EUR. Također je utvrđeno kako je izračunom konverzije utvrđena glavnica u iznosu 61.720,92 EUR, odnosno 471.475,74 kn. Pod pretpostavkom da se tužitelju za vrijeme otplate kredita u CHF nije mogao mijenjati tečaj u odnosu na početni tečaj preostala nedospjela glavnica tužitelja prema stvarnom otplatnom planu na dan izračuna konverzije bi bila manja za 6.175,08 EUR. Tuženik je prilikom izračuna konverzije otpisao glavicu u iznosu 21.967,06 EUR, te je stoga iznos otpisa priznat u konverziji veći od razlike u iznosu glavnice da je primijenjen početni tečaj CHF za 15.791,98 EUR. Prilikom obračuna konverzije tuženik je uzeo u obzir sve uplate tužitelja te je postupao u skladu s Zakonom o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju čl.19. c. Aneksom uz Ugovor kojim je provedena konverzija utvrđena je preplata tužitelja na dan 30.09.2015. g. u iznosu 50.668,60 kn. Nadalje, dana 26.01.2016. godine sastavljena je Obavijest o provedenoj konverziji kojom je uključujući i prijelazno razdoblje utvrđen ukupni saldo više plaćenog u iznosu od 62.784,71 kn. Također je utvrđeno kako zatezne kamate na preplaćene mjesečne iznose iznose ukupno do 30.09.2015. 6.458,54 €.

60. Na ovakav nalaz i mišljenje tužitelj nije imao prigovora, dok je tuženik imao, a na koje je vještak odgovorio na ročištu dana 13. travnja 2026. navodeći da tuženik prigovara kako iznos otpisa nedospjele glavnice prilikom provođenja konverzije nije ispravno naveden u nalazu te je uz svoj podnesak priložio i svoj izračun u kojem se isti navodi u iznosu od 23.217,16 EUR-a, međutim da je vještak ponovo izvršio provjere te uvidom u dokument tuženika "izračun konverzije kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom" a iz kojeg je razvidno kako je prilikom konverzije otpisan iznos od 165.510,84 kune što bi po fiksnom tečaju konverzije bilo 21.967,06 EUR-a a kako je to i iskazano u pisanom nalazu i mišljenju.

61. Nakon ovakvog očitovanja za vještaka nije bilo daljnjih pitanja ni prigovora pa je sud prihvatio nalaz i mišljenje kao i dodatno očitovanje vještaka jer je cijenio da je isto izrađeno prema pravilima struke, stručno i argumentirano.

62. Tužitelj je u podnesku od 02. lipnja 2026., nakon provedenog vještačenja, postavio konačan tužbeni zahtjev tako da potražuje od tuženika isplatu ukupnog iznosa od 20.290,84 EUR (i to za pretplatu s osnova valutne klauzule) zajedno sa zateznim kamatama.

63. Kako je ranije obrazloženo, s obzirom na to da su stranke uredile svoje odnose dodatkom ugovora o kreditu koji je sklopljen sukladno odredbama ZIDZKP/15, tužitelj ima pravo samo na zatezne kamate obračunate na preplaćene iznose za razdoblje od plaćanja svakog pojedinog preplaćenog anuiteta pa do dana izvršene konverzije, stoga je tužbeni zahtjev neosnovan u dijelu koji se odnosi na isplatu glavnice od 20.290,84 €, a osnovan u dijelu koji se odnosi na isplatu zateznih kamata od dana plaćanja svakog pojedinog preplaćenog anuiteta pa do dana izvršene konverzije 30. rujna 2015. Slijedom navedeno sud je odlučio kao pod točkom I/ i II/ izreke ove presude.

64. Tužitelj navedene zatezne kamate na preplaćeni dio potražuje kao sporedno potraživanje na svaki pojedinačni preplaćeni iznos anuiteta (a ne obračunate u apsolutnom iznosu) pa je o tome odlučeno u granicama postavljenog zahtjeva. Početak tijeka zateznih kamata proizlazi iz nalaza i mišljenja vještaka jer je vještak u

tablici u nalazu i mišljenju naveo dan plaćanja svakog više plaćenog anuiteta. Odluka o visini zatezne kamate određena je po čl. 29. st. 2. ZOO-a uz primjenu stope za ostale odnose jer tražbina ne proizlazi iz trgovačkog ugovora. Stoga je sud odlučio kao pod točkom I/ izreke ove presude. Tužitelj je potraživao zatezne kamata do isplate, no kako je sud utvrdio da mu pripadaju zatezne kamata do dana konverzije tako je za previsoko zatraženi dio odbio tužitelja te odlučio kao pod točkom II/ izreke ove presude. Obzirom da je tužitelj potraživao zateznu kamatu po većoj stopi (stopi za trgovačke ugovore), tako je sud odbio zahtjev tužitelja u tom dijelu za previsoko zatraženu stopu zatezne kamate te odlučio kao pod točkom II/ izreke ove presude.

65. Nije osnovan tuženikov prigovor zastare. U tužbi tužbeni zahtjev za isplatu nije bio određen, već je tužitelj u tužbenom zahtjevu potraživao isplatu preplaćenih iznosa po osnovi valutne klauzule sa zateznim kamatama, navodeći da će iznos glavnice i zateznih kamata odrediti nakon provedenog vještačenja. Takav tužbeni zahtjev nije bio određen pa se u takvoj situaciji primjenjuju odredbe čl. 109. ZPP-a, odnosno sud je sukladno odredbi čl. 109. st. 1. ZPP-a trebao pozvati tužitelja da ispravi tužbu na način da postavi određen tužbeni zahtjev. Odredbom čl. 109. st. 3. ZPP-a propisano je da ako podnesak vezan za rok bude ispravljen odnosno dopunjen i predan sudu u roku određenom za dopunu ili ispravak, smatrat će se da je podnesen sudu onog dana kad je prvi put bio podnesen. U ovom predmetu tužitelj je postavio određeni tužbeni zahtjev i prije nego što ga je sud pozvao da to učini sukladno odredbi čl. 109. st. 1. ZPP-a. U toj situaciji također se smatra da je tužba podnesena onog dana kada je prvi puta podnesena sukladno odredbi čl. 109. st. 3. ZPP-a, dakle, 13. lipnja 2023. Drugačijim tumačenjem, odnosno tumačenjem da je zahtjev postavljen tek onda kada je tužitelj podnio podnesak kojim je postavio određeni tužbeni zahtjev, došlo bi do procesne neprihvatljive situacije, odnosno procesno nejednakog položaja tužitelja kojeg je sud pozvao ispraviti tužbu prema odredbi čl. 109. st. 1. ZPP-a i tužitelja koji je sam ispravio tužbu ne čekajući poziv suda u smislu odredbe čl. 109. st. 1. ZPP-a. Prema tome, zahtjev za isplatu zateznih kamata postavljen je onda kada je tužba prvi puta podnesena, a to je 14. lipnja 2023. Tražbina po osnovi povrata onoga što je stranka primila na temelju ništetne odredbe, kao i zateznih kamata na taj iznos, kao sporednog potraživanja, zastarijeva u općem zastarnom roku od 5 godina sukladno odredbi čl. 225. ZOO-a jer za tu tražbinu nije propisan poseban zastarni rok. Zastara restitucijskog zahtjeva po osnovi ništetne odredbe ugovora počinje teći od pravomoćnosti presude kojom se utvrđuje ništetnost te odredbe (takvo stajalište zauzima Vrhovni sud Republike Hrvatske Su-IV-47/2020 od 30. siječnja 2020.). Tužba za zaštitu kolektivnih interesa potrošača podnesena je 4. travnja 2012., a presuda je postala pravomoćna 14. lipnja 2018., što znači da u pogledu restitucijskih zahtjeva zastara počinje teći 14. lipnja 2018. Tužba u ovom parničnom predmetu je podnesena 14. lipnja 2023., dakle prije protoka općeg zastarnog roka računajući od pravomoćnosti presude u kolektivnom sporu.

66. Tužitelj je u pogledu glavnog potraživanja po točki 1. tužbenog zahtjeva izgubio u parnici, a sukladno odredbi čl. 35. st. 1. ZPP-a za vrijednost predmeta spora uzima se samo vrijednost glavnog zahtjeva, dok je uspio u odnosu na sporno potraživanje (zatezne kamate), stoga tuženik nije uspio u sporu samo u razmjerno neznatnom dijelu pa mu je tužitelj dužan nadoknaditi parnične troškove sukladno odredbi čl. 154. st. 5. ZPP-a. Tuženiku su priznati samo oni troškovi koji su bili potrebni radi vođenja parnice i odmjereni su prema Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 138/23, 107/25 – dalje: Tarifa) sukladno odredbi čl. 155. ZPP-a.

67. Tuženiku su priznati troškovi sastava odgovora na tužbu u iznosu od 500,00 EUR prema Tbr. 8. t. 1. u svezi Tbr. 54. Tarife, za zastupanje na ročištima od 11.06.2024., 06.11.2024. 13.04.2026. za svako iznos od 500,00 EUR prema Tbr. 9. t. 1. u svezi Tbr. 54. Tarife, za zastupanje na ročištu 26.03.2026. iznos od 250,00 EUR prema Tbr. 9. t. 2. u svezi Tbr. 54. Tarife, za podneske od 01.07.2025. iznos od 500,00 EUR prema Tbr. 8. t. 1. u svezi Tbr. 54. Tarife te podneske od 21.11.2024., 11.06.2025. i 24.03.2026. za svaki iznos od 50,00 EUR prema Tbr. 8. t. 4. u svezi Tbr. 54. Tarife, što ukupno iznosi 2.900,00 €, što uz trošak PDV-a (25%) prema Tbr. 46. Tarife sveukupno iznosi 3.625,00 EUR. Na troškove postupka dosuditi zatezne kamate na temelju čl. 151. st. 3. ZPP-a, sve po stopi iz čl. 29. st. 2. ZOO-a koja se primjenjuje u ostalim odnosima (tako i u odluci VSRH Rev-1114/23 od 04.06.2024.).

68. Tuženiku nije priznat trošak podneska od 05.05.2024., od 06.09.2024. i od 03.10.2024. obzirom da se radi o podnescima koji se tiču dostave podataka za vršenje dostave svjedoku Ranki Schwarz (Grubišić), a od kojeg dokaza je kasnije tuženik odustao. Također je sud odbio tuženika za podneska od 03.06.2025. kojim traži dodatni rok radi očitovanja na nalaz i mišljenje vještaka, obzirom da je sud smatra kako navedeni trošak nije bio potreban za vođenje ovog postupka, sukladno čl. 155. ZPP-a, kao i za previsoko zatraženi trošak zastupanja na ročištu dana 26.03.2026., a koje je odgođeno obzirom da vještak nije bio u mogućnosti pristupiti na isto ročište pa odvjetnik sukladno Tbr. 9/2 Tarife ima pravo na 50% nagrada, a ne 100% kako je to tuženik zatražio. Slijedom iznesenog valjalo je o troškovima postupka odlučiti kao pod točkom III/ i IV/ izreke presude.

U Zagrebu 30. travnja 2026. godine

S u d a c:
mr. sc. Maja Josipović

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude stranke su ovlaštene izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana primitka pisanog otpavka presude odnosno od dana objave presude ukoliko uredno pozvana stranka nije pristupila na ročište za objavu i to u dva primjerka za sud i po jedan primjerak za svaku protivnu stranu. Žalba se podnosi Trgovačkom sudu u Zagrebu, a o žalbi odlučuje Visoki trgovački sud Republike Hrvatske.

DNA:

1. tužitelju po punomoćniku uz nalog za pristojbu na presudu
2. tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-30887-5dbbb**

Kontrolni broj: **0928c-ea3c8-3c909**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=MAJA JOSIPOVIĆ, L=ZAGREB, O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.